

vende og unødige processer, såfremt de materielle krav i sagen overstiger begrænsningsbeløbet, medmindre der ved siden af begrænsningsbeløbet ville kunne kræves dækning for rentetab samt udgifter til sagsomkostninger.

i. Den eksisterende adgang for rederen til ensidigt at indbringe spørgsmålet om ansvarsgrænsen eller fordelingen af begrænsningsbeløbet for en dispachør, jfr. gældende § 239, er ikke medtaget i nærværende lovudkast. Indbringelse af disse spørgsmål for en dispachør vil derfor forudsætte, at parterne er enige herom.

Til lovudkastets enkelte bestemmelser skal følgende bemærkes:

Til § 234

I denne paragraf, der gengiver artikel 1 i 1976-konventionen, angives hvilke personer, der har ret til at begrænse ansvaret. I forhold til de tilsvarende bestemmelser i gældende § 234, stk. 1, og § 241, stk. 1, udvides kredsen af begrænsningsberettigede personer til også at gælde bjærgere, der ikke opererer fra et skib, eller som kun opererer fra det skib, som bjærgningen gælder.

Efter *stk. 1*, som svarer til konventionens artikel 1, stk. 1, 2 og 3, tilkommer begrænsningsretten rederen, en ejer af et skib, som ikke er reder, en bruger, befragter, disponent samt bjærgere. Udtrykket »reder« er ikke søgt defineret i udkastet, da en sådan definition kan frygtes at have afsmittende virkninger på andre bestemmelser i søloven, der vedrører en reder, f. eks. § 233. Udvalget har derfor fraveget systematikken i konventionens artikel 1, stk. 1 og 2, hvori der først angives, at »ship owners« har begrænsningsret, og derefter angives, hvad der forstås ved en »ship owner«. Konventionens udtryk kan formentlig både oversættes som »reder« og som »ejer«.

Udtrykkene »bruger, befragter, disponent« er taget fra gældende § 241; med disse udtryk har man søgt at dække konventionens udtryk »the charterer, manager and operator«.

Udtrykket »befragter« omfatter både en rejsebefragter og en tidsbefragter. Konventionens udtryk (charterer) er så vidt, at det også må antages at omfatte en stykgodsbefragter i det omfang, skaden er opstået om bord i ski-

bet eller i forbindelse med skibets drift, jfr. formuleringen i art. 2, stk. 1 (a); ikke desto mindre er det ud fra forarbejderne til 1957-konventionen, der anvendte den samme terminologi, blevet hævdet, at udtrykket skal forstås indskrænkende, men der er i relation til begrænsningsretten ingen iøjnefaldende forskel mellem en delbefragter og en stykgodsbefragter, da den kvantitative og kvalitative karakter af deres gods ikke nødvendigvis er forskellig, og da også en stykgodsbefragter i forbindelse med skibets anvendelse efter sit formål kan pådrage sig ansvar af en sådan størrelsesorden, at de grunde, som taler for, at rederen samt hel- eller delbefragteren skal kunne begrænse sit ansvar også taler for at lade stykgodsbefragteren begrænse sit ansvar.

En forskellig behandling af en stykgodsbefragter og en delbefragter vil ikke føre til et rimeligt resultat. Hvor eksempelvis såvel befragteren som bortbefragteren er årsag til en skade, der er opstået om bord i skibet i forbindelse med skibets drift, og som rammer en trediemand, ville denne trediemand kunne få dækning for det fulde beløb hos en stykgodsbefragter, der derimod i regresomgangen måtte nøjes med at modtage begrænsningsbeløbet fra bortbefragteren, medens omvendt en delbefragter vil være beskyttet mod arrest og udlæg af en af bortbefragteren oprettet begrænsningsfond.

1976-konventionens forarbejder giver ikke noget entydigt svar på rækkevidden af begrebet charterer; i en rapport fra CMI til IMCO gives der dog udtryk for, at begrebet omfatter alle former for befragtning, både tidsbefragtning og rejsebefragtning, jfr. IMCO circular letter no 286, annex III, side 88.

I betænkning nr. 315/1962 om begrænsning af rederansvaret nævnes det side 30, at formålet med bestemmelsen er at gøre det klart, at enhver, som i rederens sted forestår driften af et skib, skal have samme ret til at begrænse ansvaret som rederen selv.

Som det fremgår af det netop anførte eksempel, vil det ikke påvirke ansvaret eller begrænsningsretten for de personer, der med sikkerhed er omfattet af 1976-konventionen, om man giver stykgodsbefragteren begrænsningsret. Det kan derfor ikke anses for konventionsstridigt, såfremt man betragter stykgodsbefragteren som omfattet af konventio-